

## Efesios

### *Yu Pablo nchcui' cha' yu 'in jun Efeso*

<sup>1</sup> Nan' yu Pablo, si'ya cha' cuiya' 'in Ndiose ngua'an tñan Jesucristo 'ñan tsa ycuin' cha' tsu'hue 'in ñi, lo' ca'an tñan sca quityi re 'in um, 'un nu ndi'in quichen Efeso, nchgaa nu cua' mdo'o hui 'in Cristo Jesús nu ndiya qui'an ti' 'in ñi. <sup>2</sup> Stina Ndiose lo'o Ñi X'nan na Jesucristo taa ñi cha' tsu'hue nu chu'hui ni' cusya 'in um, lo' cu'ni ñi cha' tyi'in tsu'hue um.

### *Tlyu cha' tsu'hue jui 'in na si'ya Cristo*

<sup>3</sup> Tlyu ca xu'hue ntsu'hui 'in Ndiose, Sti Ñi X'nan na Jesucristo, si'yana mdaa ñi nchgaa loo cha' tsu'hue 'in na nu mdo'o la ni' cuaan si'ya Cristo. <sup>4</sup> Cui' si'ya ñi ngulohui Ndiose 'in na xa nu ti' lyijyi tñan ñi chendyu, si'yana ca na nten nu luhui 'in ñi nu a nducui 'a qui'ya. <sup>5</sup> Si'ya cha' tsu'hue nu mdo'o tiquee ñi, mjiyi'in ca'an ñi xu'hue na si'yana xisñe' ñi 'in na si'ya Jesucristo tsaña'an nu ncua ti' ñi, <sup>6</sup> ña'an ca si'yana cu'ni tnu na 'in ñi si'ya cha' tsu'hue nu tlyu mdo'o tiquee ñi, nu jui 'in na xu'hue ti si'ya Sñe' ñi nu ta'a lati 'in ñi. <sup>7</sup> Si'ya Sñe' ñi mdo'o laa na lo'o tne ñi, lo' nguten qui'ya 'in na si'ya cha' tsu'hue nu tlyu mdo'o tiquee ñi, <sup>8</sup> m'ni ñi cha' mtsa'an yu'hui cha' tsu'hue can' 'in na, tsaña'an nu ndyi'ya ñi cunta lo'o nchgaa loo cha' tiyaa, <sup>9</sup> ngulyo scua la ñi cha' nu ntsu'hui tiquee ñi, cha' nu yu'hui cutsi' 'in ñi, tsaña'an cha' nu cua' mdi'in tyaa ñi ti' culoo, si'ya cha' tsu'hue nu mdo'o

tiquee ñi, <sup>10</sup> lo' cu'ni ñi cha' ca scati cha' 'in nchgaa loo na si'ya Cristo, na nu ndi'in loo chendyu re lo'o na nu ndi'in la ni' cuaan, tsaan nu tsa tucua cha' nu cua' mdi'in tyaa ñi. <sup>11</sup> Cui' si'ya Cristo jui cha' tsu'hue 'in na, xu'hue nu cua' m'ni ca'an 'in na cua' ña'aan cha' nu mdi'in tyaa ñi, ñi nu n'ni nchgaa loo cha' tsaña'an nu nchca ti' ñi, <sup>12</sup> ña'an ca si'yana cu'ni tnu na 'in ñi si'ya cha' cuiya' nu tlyu 'in ñi, nchgaa naa ne' nu culo nducua lati nducua quiloo 'in Cristo. <sup>13</sup> Cui' cuaña'an 'un, sca cha' ti' 'in um lo'o ñi ti' xa ngune 'in um cha' nu ñi can', cui' cha' tsu'hue 'in Cristo nu ndlo laa 'in um, lo' si'ya cha' nu ya qui'an ti' um 'in ñi, mji'i'in ca'an ñi sca cuiya' 'in um lo'o Espíritu nu Luhui 'in Ndiose tsaña'an nu cua' mdi'in tyaa ñi cha', <sup>14</sup> si'yana tca chcuana cunta cha' tsu'hue nu cua' mxnu Ndiose 'in na, lo' nta na tsaan nu chcuana ca na cunta cha' can', ña'an ca si'yana cu'ni tnu na 'in ñi si'ya cha' cuiya' nu tlyu 'in ñi.

### *Mjñan yu Pablo cha' tiyaa 'in Ndiose*

<sup>15</sup> Can' cha' lo'on nan', ti' xa ynan cha' ña'an nu ndiya qui'an ti' um 'in Ñi X'nan na Jesús, a cunta si'yana ntsu'hui cha' tsu'hue 'in um lo'o nchgaa jun nu cua' mdo'o hui 'in ñi, <sup>16</sup> a ndla' tin' ndyaan xu'hue 'in Ndiose si'ya um, lo' ndiya yu'hui tin' 'in um nchgaa ya' nchcuin' lyi'on 'in ñi, <sup>17</sup> si'yana Ndiose 'in Ñi X'nan na Jesucristo, cui' Stina ñi nu tlyu lati, taa ñi cha' tiyaa 'in um lo' culyo scua la ñi cha' 'in ñi lo'o um tsaña'an nu lca ñi ycu'i' ñi. <sup>18</sup> A cunta sla la ñi cha' tiyaa 'in um, ca jlyo ti' um ñi cha' msi'ya ñi 'in um, ca cuiya' ti' um tsala ña'an tlyu cha' tsu'hue nu cua' jui 'in nchgaa nu cua' mdo'o

hui 'in ñi, <sup>19</sup> tsala ña'an tlyu cha' cuiya' 'in ñi nu nda yaa' 'in na, naa ne' nu ndiya qui'an ti' 'in ñi, lo' ndyi'an lo'o na cha' cuiya' 'in ñi, <sup>20</sup> cui' cha' cuiya' nu ncua chcan' xa m'ni ñi cha' mdyiqui'o Cristo, lo' mdaa ñi se'en chcuca can' tso' cueen 'in ñi la ni' cuaan, <sup>21</sup> mchcuan can' cha' cuiya' nu cuaan lati 'in nchgaa bsya, lo'o nu cuaan la tñan lyi'ya, lo'o nu ntsu' hui cha' cuiya' yaa', lo'o nchgaa nu lyee la ndlo tñan, lo' cuaan la cha' cuiya' 'in ñi que nchgaa cha' nu ndlo'o naan ne' 'in loo chendyu re lo'o la ni' cuaan, lo' ndlo ñi tñan cua' ñii, cui' cuaña'an tsala xaa. <sup>22</sup> —Ndiose mxnu ñi nchgaa loo cha' nde tuquiya' Sñe' ñi—, cui' cuaña'an ngulo ton ñi 'in can' si'yana ca ñi que lo' culo ñi tñan 'in nchgaa laa, <sup>23</sup> lo' laa can' lca na cunan' Cristo nu mtsa'an yu' hui lo'o Ñi, ñi nu n'ni cha' cha'an yu' hui nchgaa loo na sca chcu se'en.

## 2

### *Tyi'o laa na si'ya cha' tsu'hue 'in Ndiöse*

<sup>1</sup> Ndiöse lca nu mdaa chendyu 'in um lja mda'an y'ni um cuati loo cha' ngunan', lo' si'ya qui'ya can' a yu' hui chendyu 'in um tloo ñi. <sup>2</sup> Chacui' cha' ngunan' mda'an y'ni um xacan', mdücüi ncha'an um cha' nu nchca loo chendyu, ncua ja'an um 'in laxa'an nu ndücüi loo cui'in se'en ndlo tñan, lo' nchgaa nu lye' ti' nchca ja'an 'in can', <sup>3</sup> cui' lja can' yu' hui na ti' culoo, mdücüi ncha'an na cha' nu mdo'o tiquee na, m'ni na ña'an nu ncua ti' na si'ya cha' tiyaa ngunan' 'in na, lo' su'hua ña'an mdi'in cha' 'in na lo'o nchgaa nten nu ntsu' hui cha' tyijyin nu ti'i tiyaa xaa. <sup>4</sup> Una Ndiöse, ñi nu mtsa'an yu' hui cha' tsu'hue 'in, lyee mña'an 'tnan ti' ñi 'in na, <sup>5</sup> lo'

siya' ngujui na tloo ñi si'ya qui'ya nducui na, una mdaa ñi chendyu 'in na tsatlyu lo'o Cristo, (lo' si'ya cha' tsu'hue 'in ñi mdo'o laa um), <sup>6</sup> cui' cuaña'an tsatlyu m'ni ñi cha' mdyiqui'o na lo'o Cristo, lo' mdaa ñi se'en chcu na sca se'en ti lo'o Cristo Jesús la ni' cuaan, <sup>7</sup> se'en nu culyo scua la ñi cha' tsu'hue 'in ñi tsala xaa, lo' ca chcan' loo tsala ña'an tlyu cha' tsu'hue mdo'o tiquee ñi lo'o na si'ya Cristo Jesús. <sup>8</sup> Si'ya cha' tsu'hue 'in Ndiose mdo'o laa um loo nu ya qui'an ti' um 'in ñi, lo' si'i cunta 'in um lca cha' can', cui' ca nu si'ya cha' tsu'hue 'in Ndiose ti, <sup>9</sup> lo' si'i si'ya tñan tsu'hue nu cua' m'ni um, si'yana a tucui nu cu'ni siye'. <sup>10</sup> Si'yana Ndiose lca nu mtñan 'in na, m'ni sca ñi cha' 'in na lo'o Cristo Jesús si'yana cu'ni na nchgaa loo tñan tsu'hue, cui' cha' nu mdi'in tyaa Ndiose ti' culoo si'yana tucua na tñan 'in na.

*Ndiose m'ni chu'hue ñi cha' 'in na xa ngujui Cristo*

<sup>11</sup> Can' cha' a jlya ti' um cha' re, 'un nu lca ycu' ca ne' gentil, si'yana nu ncua ti' culoo ne' judio nu nchca circuncida 'in ngulo'o naan ne' 'in um nten nu a nchca circuncida 'in, <sup>12</sup> cui' si'yana a nchca chu'hui lyoo um 'in Cristo, a cunta tijyo' mchca um sii' ne' Israel, ñi a yu'hui xu'hue um lo'o cha' tsu'hue nu mdi'in tyaa Ndiose lo'o ne', ñi a sca cha' mducua tloo um lja mda'an um loo chendyu re, lo' ñi a yu'hui lyoo um 'in Ndiose. <sup>13</sup> Una cua' ñii sca cha' ti 'in um lo'o Cristo Jesús, 'un nu mducua tijyo' sii' ñi ti' culoo, lo' cua' ñii cui' nchca um sii' ñi si'ya tne Cristo. <sup>14</sup> Si'yana cui' ñi m'ni ñi cha' tyi'in tsu'hue na tsatlyu, m'ni sca ñi

'in na lo'o chcuaa ta nten can', nguilyo ñi na nu ngui'ni tucui tlu'hue la se'en ndi'in na, <sup>15</sup> lo' m'ni ñi cha' yatii cha' cusuun can' xa ngujui ñi, msi'yu co' ñi cha' 'in lee lo'o scasca cha' nu ndlo can' tñan, ña'an ca si'yana tyi'in tyaa ñi sca ta nten nu cui ti, chcuaa ta nten can' chca tsatlyu ne' lo'o ñi, lo' cuaña'an m'ni ñi cha' tyi'in tsu'hue na. <sup>16</sup> Si'ya cha' nu ngujui ñi loo cusi, jui ña'an nguinu tsu'hue cha' 'in chcuaa ta nten can' lo'o Ndiose, m'ni sca ñi 'in ne' xa m'ni tyii ñi cha' cusuun can'. <sup>17</sup> Yaan ñi lo' ycuí' ñi cha' tsu'hue 'in ñi tsaña'an nu ntsu'hui cha' tyi'in tsu'hue um tloo Ndiose, —'un nu mducua tijyo' sii' ñi, cui' cuaña'an ycuí' ñi lo'o nchgaa nu ndi'in cui' se'en ti—, <sup>18</sup> lo' si'ya Cristo ndyijyi ña'an sten na tloo Stina Ndiose cunda scaa ta na, si'yana scaña'an ti Espíritu ntsu'hui ni' cusa 'in na. <sup>19</sup> Can' cha' a lca 'a um nten nu mdo'o xca quichen uta nten nda'an ti, cui' ca nu sca quichen tyi ti um lo'o jun nu ndiya qui'an ti' 'in Cristo, lo' lca um ta nten nu cua' ndi'in tso' 'in Ndiose. <sup>20</sup> Cua' ndon um loo cha' nu cua' mdi'in tyaa yu nu mxiycui' Ndiose 'in cua' s'ni, lo'o cha' nu ycuí' yu ta'a mda'an Jesús, lo' quee nu ndon loo lati nu nsñi ton 'in na'an lca ycuí' ca Jesucristo. <sup>21</sup> Si'ya ñi nguia nchca tlyu na'an can', sca cha' ti 'in na lo'o ñi, lo' cuaña'an ca na sca laa nu luhui 'in Ñi X'nan na. <sup>22</sup> Si'ya ñi tsatlyu nguia nguilo na, ña'an ca si'yana ca na sca laa se'en tyi'in Ndiose si'ya Espíritu 'in ñi.

### 3

*Tñan 'in Ndiose m'ni yu Pablo lja ne' gentil*

<sup>1</sup> Cui' si'ya cha' re, nan' yu Pablo ntsu'huin na'an chcuun si'ya Cristo, ña'an ca si'yana ca nu tsu'hue

'in um, 'un ne' gentil. <sup>2</sup> A s'ni cua' ynan um cha' si'yana Ndiose lca nu mdaa tñan re 'ñan, lo' si'ya cha' tsu'hue 'in ñi ca nu tsu'hue 'in um. <sup>3</sup> Ngulyo scua la ñi cha' nu yu'hui cutsi' 'in ñi, tsaña'an tsa chin' cha' nu cua' ngua'an 'in um, <sup>4</sup> tca chcu' um 'in na lo' ca cuiya' ti' um tsala ña'an cha' tiyaa mdaa ñi 'ñan, cui' cha' nu yu'hui cutsi' 'in ñi, cha' 'in Cristo, <sup>5</sup> cha' nu msu'hua cutsi' ñi 'in nten nu mdi'in cua' s'ni, una cua' ñii si'ya Espiritu 'in ñi ngulyo scua la ñi cha' re lo'o yu nu ngulo ton ñi tsa ycu' cha' tsu'hue 'in ñi, a cunta lo'o nu nxiycui' ñi 'in. <sup>6</sup> Nde cha' nu yu'hui cutsi' can': Ne' gentil tsatlyu qui'ni ca'an cha' tsu'hue 'in ne' lo'o ne' judio, chca sca cha' ti 'in ne', lo' scaña'an ti tucua tloo ne' cha' tsu'hue nu taa Cristo Jesús, cui' si'yana jui nu ycu' cha' tsu'hue 'in ñi lo'o um. <sup>7</sup> Si'ya cha' tsu'hue 'in Ndiose nu mdaa ñi 'ñan can' cha' nda'an ycuin' cha' tsu'hue 'in ñi, tsaña'an tlyu cha' cuiya' nu ntsu'hui 'in ñi. <sup>8</sup> Siya' lcan sca nu chin' la cha' 'in que nchgaa la ña'an nu ndiya qui'an ti' 'in ñi, una m'ni ñi cha' tsu'hue lo'on mdaa ñi cha' cuiya' tsa ycuin' lo'o ne' gentil, tsala ña'an tlyu cha' tsu'hue ntsu'hui 'in Cristo lo'o ne', <sup>9</sup> a cunta culyo scua lan cha' lo'o nchgaa tucui tsaña'an cha' nu cua' mdi'in tyaa Ndiose cua' s'ni, cha' nu yu'hui cutsi' 'in ñi, ñi nu mtñan nchgaa loo na, <sup>10</sup> ña'an ca si'yana lo'o cunta 'in jun nu lca laa 'in ñi, tca culyo scua la jun nchgaa loo cha' tiyaa 'in Ndiose, lo'o yu nu nchca bsya lo'o nu ntsu'hui cha' cuiya' yaa' tloo ñi la ni' cuaan, <sup>11</sup> tsaña'an cha' nu mdi'in tyaa ñi ti' culoo, lo' ya tucua cha' re si'ya Cristo Jesús, ñi nu lca X'nan na. <sup>12</sup> Cui' si'ya ñi, can' cha' tnu tiquee na lo' a ngui'ni tucua ti' na sten na tloo Ndiose si'yana

ndiya qui'an ti' na 'in Cristo. <sup>13</sup> Can' cha' chcuin' lo'o um si'yana a cu'ni na'an ti' um si'ya scasca nu ti'i ndijin si'ya um, si'yana cha' tsu'hue 'in um lca na.

*Tsala ña'an tlyu cha' tsu'hue 'in Cristo*

<sup>14</sup> Can' cha' ndyi'ya xtyin' tloo Ndiose, Sti Ñi X'nan na Jesucristo, <sup>15</sup> ñi nu nguia lo'o cunta nii nchgaa ta nten, tsaña'an la ni' cuaan lo'o loo chendyu re. <sup>16</sup> Njñan 'in ñi si'yana caja la juesa 'in um lo'o tso' 'in Ndiose si'ya Espíritu 'in ñi, cui' tsaña'an tlyu cha' tsu'hue nu ntsu'hui 'in ñi, <sup>17</sup> ña'an ca si'yana chu'hui Cristo ni' cusya 'in um loo nu tsa qui'an ti' um 'in ñi, a cunta si'yana tla tyon um loo cha' tsu'hue 'in ñi, <sup>18</sup> si'yana tca qui'ya um cunta lo'o nchgaa nu ndiya qui'an ti' 'in ñi, tsala ña'an xeen cha' tsu'hue 'in Cristo, tsala ña'an tucuin, tsala ña'an qui'ñi, lo' tsala ña'an cuaan na, <sup>19</sup> a cunta ca cuiya' ti' um tsala ña'an tlyu cha' tsu'hue ndyi'o tiquee Cristo lo'o na, ñi a ndlya cha' tiyaa 'in na qui'ya na cunta cha' re, ña'an ca si'yana cha'an yu'hui Ndiose 'in um tsaña'an nu lca ñi ycuí' ca ñi. <sup>20</sup> Scati Ndiose, ñi nu nchca n'ni nchgaa loo cha', lo' hasta nducua la n'ni ñi cha' nu njñan na, nu ñi a ndyi'ya na cha' tiyaa, cui' si'ya cha' cuiya' 'in ñi nu cua' mdaa ñi 'in na, <sup>21</sup> 'in ñi cu'ni tnu na tsala xaa si'ya Cristo Jesús, nchgaa nu lca laa 'in ñi, lo' cuaña'an tsa quiñan can' cu'ni tsala xaa. Amen.

## 4

*Sca cha' ti 'in jun si'ya Espíritu*

<sup>1</sup> Can' cha' nan', nu ntsu'hui preso si'ya cha' 'in Ñi X'nan na, jñan cha' tsu'hue 'in um si'yana tyi'an

lo'o um sca chendyu nu luhui tsaña'an nchca ti' ñi nu msi'ya 'in um. <sup>2</sup> Lo'o suun ña'an cu'ni um, ndyi'ya ti tsaa cha' 'in um, ta loo um scasca um, chu'hui cha' tlyu ti' 'in um lo'o nu chcuí tiquee um, <sup>3</sup> lo' cunan um ña'an nu tyi'in tsu'hue um, sca cha' ti 'in um lo'o Espíritu 'in Ndiose. <sup>4</sup> Si'yana scati tucui lca na, scati Espíritu ntsu'hui 'in na, a cunta scaña'an ti nducua tloo na tsaña'an msi'ya Ndiose 'in na, <sup>5</sup> scati Ñi X'nan na, sca loo ti cha' ndiya qui'an ti' na, cui' cuaña'an lo'o cha' nu nchcua tya na, <sup>6</sup> scati Ndiose lca Stina, ñi nu cuaan la cha' cuiya' ntsu'hui 'in que nchgaa tucui, ñi nu nda yaa' 'in na nchgaa na, ñi nu ntsu'hui ni' cusya 'in na nchgaa na. <sup>7</sup> Una cunda scaa na cua' mdaa Ndiose cha' tsu'hue nu chu'hui ni' cusya 'in na tsaña'an cha' cuiya' nu ntsu'hui 'in Cristo. <sup>8</sup> Can' cha' nchcuí quityi 'in Ndiose: —Xa ycuén Cristo nde ni' cuaan, nguia lo'o ñi nchgaa nu cua' ntsu'hui tuyaa' ñi, lo' mdaa ñi scasca cha' tsu'hue 'in nten chendyu —. <sup>9</sup> ¿Ña'an ta ndyi'o cha' re ña'an nu ycuén ñi nde ni' cuaan? ¿Ta si'i culo nducua la ngu'ya ñi se'en nu 'ya lati 'in chendyu re? <sup>10</sup> Ñi nu ngu'ya can' lca ticui' ñi nu ycuén se'en nu cuaan lati nde ni' cuaan, si'yana cu'ni cha'an ñi sca chcuí se'en can'. <sup>11</sup> Cui' ñi mdaa ñi cha' cuiya' 'in cunda scaa nu ntsu'hui cha' cu'ni tñan 'in ñi: Cua' lca nu ngulo ton ñi 'in nu tucua suun tñan 'in ñi, a cunta lo'o nu xiycui' ñi 'in, lo'o nu tyi'an ycuí cha' tsu'hue 'in ñi, cui' cuaña'an lo'o nu chu'hui cunta 'in jun lo' culo'o 'in jun, <sup>12</sup> ña'an ca si'yana tca cu'ni cha'an jun ña'an ntsu'hui cha' cu'ni jun tñan 'in Ndiose, culo jun tsatlyu sca cha' ti 'in jun lo'o Cristo, <sup>13</sup> tsaya'

tiyaa na cuiya' nu ca sca cha' ti 'in na nchgaa na, tsaña'an nu ntsu'hui cha' tsa qui'an ti' na 'in ñi lo' chu'hui lyoo tsu'hue na 'in Sñe' Ndiose, tiyaa na sca cuiya' tsaña'an ndi'in cha' 'in sca nten nu cua' cula, tsaña'an cuiya' nu lca ycui' ca Cristo, <sup>14</sup> a ca 'a na ña'an nchca ti' sca nu suhue ti nu jo'o ti ndon, nu nducuan qui suhue' cui'in 'in la ña'an ti, ta si'ya scasca cha' nu ndlo'o nten, si'yana lo'o cha' mañan 'in ne' nsu'hua ne' cha' cuiñi se'en nu cuñilyi'o ne' 'in can'. <sup>15</sup> Cui' ca nu chcu ncha'an na cha' nu ñi, lo' tyi'o cha' tsu'hue tiquee na scasca na, cuaña'an tsa culo na lo'o nchgaa loo cha', ca sca cha' ti 'in na lo'o Cristo, ñi nu lca que 'in na. <sup>16</sup> Cui' ñi ngui'ni ñi cha' si'yana tsatlyu nguia nguilo na, lo' tsaña'an ndi'in cha' 'in cunan' na, tsu'hue ndiya tucua tijyan na lo'o chcuin na, ticuii' na nda yaa' ta'a na, cuaña'an lo'o tñan ngui'ni na cunda scaa na, nguia nguilo na tsatlyu lo' nde nchca qui'an la cha' tsu'hue nu ndyi'o tiquee na.

### *Chendyu nu cui ti si'ya Cristo*

<sup>17</sup> Nchcuin' lo'o cha' cuiya' 'in Ñi X'nan na, nchca tin' si'yana a cu'ni 'a um tsaña'an n'ni nchgaa la ña'an ne' gentil, nda'an lo'o ne' cha' tiyaa ngunan' nu a sca cunta ntsu'hui, <sup>18</sup> si'yana cha' tiyaa 'in ne' tla yta na, tijyo' nchca ne' sii' Ndiose, ñi nu ndaa chendyu 'in ne', nhcun cha' tiyaa 'in ne' si'yana ncu a tla cusya 'in ne', <sup>19</sup> ñi a ngüi 'a ti' ne' cha' jyi'o, mdyaa ne' 'in ne' siya' ti loo cha' nducun' se'en nu cu'ni ne' ña'an nu nchca ti' ne'. <sup>20</sup> Una 'un si'i cuaña'an m'ni cha'an um 'in Cristo, <sup>21</sup> cha' 'un cua' ngune 'in um, lo' jui nu ngulo'o 'in um tsaña'an nguiaa cha' nu ñi 'in Jesús. <sup>22</sup> Tsaña'an chendyu

mdu'hui um ti' culoo, xcuan tloo um nchgaa cha' cula can', cui' cha' ngunan' lo'o cha' xque' nu n'ni lyi'un 'in nten, <sup>23</sup> cui' ca nu chca cui cha' tiyaa 'in um lo'o cusya 'in um, <sup>24</sup> chcuhan um sca chendyu nu cui ti tsaña'an nguiaa cha' 'in Ndiose, ñi nu ngui'ni tñan tsu'hue, luhui cha' tiyaa 'in ñi, tsaña'an ñi ndi'in cha' 'in ñi. <sup>25</sup> Can' cha' xcuan tloo um cha' cuiñi, —lo' chcu' um cha' nu ñi scasca um—, si'yana scati tucui lca na nchgaa na. <sup>26</sup> —Cha' scuen tique' um una a cu'ni um qui'ya—, a taa um ya' chu'hui cha' can' tiquee um tsaya' xiin tsaan, <sup>27</sup> ñi a taa um ya' 'in laxa'an. <sup>28</sup> Nu m'ni cunan, a tsa quiñan 'a can' ti' cu'ni cunan, cui' ca nu cu'ni can' tñan nu luhui, cuaña'an tca ta yaa' can' 'in nu 'ni cha' 'in. <sup>29</sup> A chcu' um ñi sca cha' nu a tsu'hue, cui' ca nu quia nan um ña'an chcu' um lo'o ta'a um cha' nu cu'ni tsu'hue lo'o, ña'an ca si'yana tca ta yaa' na 'in nu quine 'in. <sup>30</sup> A cu'ni lyi'un um 'in Espíritu nu Luhui 'in Ndiose nu cua' mdaa ñi 'in um, lca can' sca cuiya' nu cua' ngua'an 'in um si'yana tca sten um la ni' cuaan xa nu tsa tucua xaa. <sup>31</sup> Xcuan tloo um chendyu tlya' nu ndu'hui um, cha' nsin' ti', cha' nu nchcuen tique' um, cha' nu nxi'ya lo'o ta'a um, cha' ndaja ta'a um, lo'o nchgaa loo cha' ngunan'. <sup>32</sup> Cui' ca nu cu'ni um tsu'hue scasca um, ña'an 'tnan ti' ta'a um, cu'ni um cha' tlyu ti' 'in ta'a um tsaña'an m'ni Ndiose cha' tlyu ti' 'in um si'ya Cristo.

## 5

### *Chendyu nu ndyu'hui sñe' Ndiose*

<sup>1</sup> Can' cha' taa um ya' chcu' ncha'an um 'in Ndiose si'yana lca um sca sñe' ñi nu ta'a 'in ñi.

<sup>2</sup> Chu'hui cha' tsu'hue 'in um scasca um tsaña'an mña'an 'tnan ti' Cristo 'in na, mdyaa ñi 'in ñi tsaña'an nchca ti' sca lcuan nu xityi'i nu ndiquin tucua tloo Ndiose. <sup>3</sup> Una tsaña'an nguiaa cha' 'in nu nguiten yu'hui lo'o xca ne' cuna'an, lo'o scasca cha' ngunan', uta cha' nu nchcui ti' ne', ñi sca cha' re lo' a ntsu'hui cha' chu'hui lja um, si'yana si'i cuaña'an ntsu'hui cha' tyu'hui sca sñe' Ndiose. <sup>4</sup> Ñi sca cha' ngunan' lo' a tyi'o tu'hua um, uta scasca cha' tinto, uta lo'o cha' nducun' nu nxistyi ta'a ne', cha' nu a sca cunta ntsu'hui, cui' ca nu lo'o tu'hua um tyaa um xu'hue 'in Ndiose. <sup>5</sup> Cua' jlyo ti' um cha' re, si'yana ñi sca nu nguiten yu'hui lo'o xca ne' cuna'an, uta ngui'ni scasca cha' ngunan', uta lyee lca tiquee ne' lo'o cha' cuilyiya', a qui'ni ca'an cha' tsu'hue 'in can' se'en ndlo Ndiose tñan lo'o Cristo, si'yana nu nchcui ti' cha' can' su'hua ña'an nguiaa cha' 'in lo'o nu n'ni tnu lcuin jo'o. <sup>6</sup> A taa um ya' caja nu cuñilyi'o 'in um lo'o cha' nu a jlyo ña'an, si'ya cha' re ca'an tñan Ndiose nu ti'i 'in nchgaa nu lye' ti'. <sup>7</sup> Can' cha' a nchca cha' ca sca cha' ti 'in um lo'o nu ngui'ni cuaña'an. <sup>8</sup> Si'yana nu ncua ti' culoo mdon um loo cha' tla yta, una cua' ñii lca um sca xaa si'ya Ñi X'nan na, can' cha' tyi'an um tsaña'an ndyi'an sca nu cua' nda'an loo xaa 'in ñi, <sup>9</sup> (si'yana tñan nu ngui'ni Espíritu 'in Ndiose nchca chcan' loo nchgaa loo cha' tsu'hue nu ngui'ni na, cha' nu luhui lo'o cha' nu ñi), <sup>10</sup> can' cha' cunan um ña'an nu cu'ni um tsaña'an nu nchca ti' Ñi X'nan na. <sup>11</sup> A sten yu'hui um loo cha' ngunan' nu ngui'ni nten nu nda'an lo'o cha' tla yta 'in, cha' nu a sca cunta ntsu'hui, cui' ca nu nde xcuan tloo um cha' can', <sup>12</sup> si'yana hasta jyi'o ti' na chcui' na nchgaa cha'

nu ngui'ni ne' se'en cutsi' ti. <sup>13</sup> Si'yana nchgaa cha' re xa ngui'ni xaa 'in na, ndyi'o scua la na, si'yana xaa can' n'ni cha' nchca chcan' loo nchgaa loo cha'. <sup>14</sup> Can' cha' nguinu scua sca cha': Jyin xaa ti' 'un ne' nu lja', lo' tyiqui'o um lja ne' ngujui, lo' Cristo tu'hui ñi xaa 'in um. <sup>15</sup> Xñi tsu'hue um cunta ña'an tyu'hui um chendyu, si'i tsaña'an nda'an sca nu tinto, cui' ca nu tyi'an um lo'o cha' tiyaa, <sup>16</sup> su'hua loo um cha' re lja nu ti' ndyijyi xaa, si'yana chacui' cha' ngunan' nchca loo chendyu re. <sup>17</sup> Can' cha' a taa um ya' ca tinto um, cui' ca nu qui'ya um cunta tsaña'an nu nchca ti' Ñi X'nan na. <sup>18</sup> A nchca cha' ca cu'hui um, si'yana can' cha' nu ndlo ngunan' 'in nten, cui' ca nu taa um ya' cha'an yu'hui Espíritu 'in Ndiose 'in um, <sup>19</sup> xacan' scasca um hcua taa um cha' 'in Ndiose cula um salmo, lo'o himno, lo'o scasca jyiin nu ndyi'o ni' cusya 'in um, lo'o nu hcui lca tiquee um cula lo'o um 'in Ñi X'nan na, <sup>20</sup> nchgaa xaa tyaa um xu'hue 'in Stina Ndiose si'ya nchgaa loo cha', lo'o cha' cuiya' 'in Ñi X'nan na Jesucristo.

### *Scasca na su'hua loo na 'in ta'a na*

<sup>21</sup> Scasca um su'hua loo um 'in ta'a um si'yana jlyo ti' um ti ca lca Ndiose. <sup>22</sup> 'Un jun cuna'an ca ja'an um 'in cuilyi'o um tsaña'an ntsu'hui cha' ca ja'an um 'in Ñi X'nan na. <sup>23</sup> Si'yana yu qui'yu lca yu que 'in nten 'in yu, cui' tsaña'an Cristo lca ñi que 'in laa 'in ñi, lo' cui' ñi lca ñi nu Ndlo Laa 'in na. <sup>24</sup> Can' cha' tsaña'an ndi'in cha' 'in laa, nchca ja'an can' 'in Cristo, cui' cuaña'an jun cuna'an ntsu'hui cha' ca ja'an jun 'in cuilyi'o jun lo'o nchgaa loo cha'. <sup>25</sup> A cunta 'un yu qui'yu, chu'hui cha' tsu'hue 'in um

lo'o nten 'in um, cui' tsaña'an yu'hui cha' tsu'hue 'in Cristo lo'o laa 'in ñi, mdyaa ñi 'in ñi si'ya can',  
<sup>26</sup> si'yana xnu luhui ñi 'in can' xa mji'an ñi 'in lo'o tyi'a si'ya cha' nu nchcui' ñi, <sup>27</sup> cua' lca ncuat su'hue can' tsaan nu tiyaa tloo ñi, nu ñi sca coo' lo' a ndon 'in, ñi a la cuun' 'in, ñi sca cha' ngunan' lo' a nguija lyoo 'in, cui' ca nu lca can' sca nu cua' mdo'o hui 'in ñi nu a sca qui'ya nducui ncha'an 'in. <sup>28</sup> Cui' cuaña'an 'un yu qui'yu, chu'hui yuhue ti' um 'in nten 'in um tsaña'an ntsu'hui yuhue ti' um 'in um. Yu nu n'ni 'tnan 'in nten 'in, cui' cuaña'an n'ni 'tnan 'in ticuii'. <sup>29</sup> Si'yana a tucui nu nxcuan tloo 'in ticuii', cui' ca nu tsu'hue ña'an seen can' 'in, ntsu'hui cunta 'in nchgaa xaa, cui' cuaña'an ngui'ni Cristo lo'o laa 'in ñi, <sup>30</sup> si'yana nchgaa na scati tucui lca na lo'o ñi, sca cunan' ti na lo' sca tijyan ti na lo'o ñi. <sup>31</sup>—Can' cha' yu qui'yu ntsu'hui cha' tyi'o tso' yu sii' sti yu lo'o jyi'an yu, lo' tyi'in yu lo'o cuilyi'o yu, chcuuaa can' sca tucui ti ca xacan'—  
<sup>32</sup> Cha' tlyu ca lca cha' re nu msu'hua cutsi' Ndiose, una nchcuin' cha' re lo'o um lo'o tso' 'in Cristo si'ya cha' 'in laa. <sup>33</sup> Can' cha' cunda scaa 'un yu qui'yu, chu'hui yuhue ti' um 'in nten 'in um tsaña'an ntsu'hui yuhue ti' um 'in um, cui' cuaña'an 'un jun cuna'an ntsu'hui cha' cu'ni suun um 'in um tloo nten 'in um.

## 6

<sup>1</sup> Sñen', ca ja'an um 'in nten cula 'in um si'yana cuaña'an ntsu'hui cha' cu'ni um si'ya Ñi X'nan na.  
<sup>2</sup> —Cu'ni suun um 'in um tloo sti um lo'o jyi'an um—, nde cha' nu culoo mdi'in tyaa Ndiose nu ljiyan lo'o cha' tsu'hue 'in na, <sup>3</sup>—si'yana ca tsu'hue

chu'hui tiquee um, lo' caja sca chendyu nu tucuin 'in um—. <sup>4</sup> 'Un nu lca nten cula, a xiscuen tique' um 'in sñe' um lo'o cha' nu chcu' um, cui' ca nu cu'ni co'o um 'in can' lo'o cha' tiyaa 'in Ñi X'nan na, lo' jyi'in um 'in xa si'i ña'an cu'ni. <sup>5</sup> A cunta 'un nu lca nguso, tucua um tñan cha' nu chcu' x'nan um, cu'ni suun um 'in um tloo can' lo' su'hua yuhue ti' um tñan ngui'ni um lo'o sca cusya nu ñi, si'yana cunta 'in Cristo ngui'ni um tñan can', <sup>6</sup> una si'i tsalja ndon ti x'nan um ca'an ti' um cu'ni um tñan, ta si'yana quinu um tsu'hue lo'o can', cui' ca nu lo'o nu chcu' lca tiquee um cu'ni um cha' nu nchca ti' Ndiose tsaña'an n'ni sca nguso 'in Cristo. <sup>7</sup> Tsu'hue ntsu'hui tiquee um cu'ni um tñan, cu'ni um cunta si'yana tñan 'in Ñi X'nan na ngui'ni um lo' si'i tñan 'in nten chendyu. <sup>8</sup> Si'yana cua' jlyo ti' um cua' ña'aan tñan tsu'hue nu ngui'ni na, Ñi X'nan na nxitucui ñi cha' tsu'hue can', su'hua ña'an ndi'in cha' 'in nu lca nguso nu cua' msi'i ne' 'in, lo'o nu ngui'ni tñan cha' 'in ti. <sup>9</sup> A cunta 'un nu lca x'nan nguso, tsu'hue ti cu'ni um lo'o can', a nchca cha' chcu' tla um, si'yana cua' jlyo ti' um sca X'nan ti um lo'o can', ñi nu ndi'in la ni' cuaan, lo' cunta nu 'in ñi scaña'an ti n'ni ñi 'tnan 'in nten chendyu.

*Cha' cuiya' 'in Ndiose nu culaa 'in na*

<sup>10</sup> Xca cha' 'un jun ta'a na, tla tyon um lo'o Ñi X'nan na, lo' tyi'an lo'o um cha' cuiya' nu tlyu 'in ñi. <sup>11</sup> Co' um ña'aan cha' cuiya' 'in Ndiose, si'yana tca tyon tiyaa um xa nu nchca ti' laxa'an cuñilyi'o 'in um. <sup>12</sup> Si'yana a nsuun na lo'o ta'a nten na, cui' ca nu lo'o scasca cui'in nu ndlo tñan, lo'o nu cuaan la cha' cuiya' ntsu'hui yaa', lo'o nchgaa cui'in nu

ndlo tñan se'en nchca cha' ngunan' loo chendyu re, uta nu nguilyu ni' cuaan. <sup>13</sup> Can' cha' chcuán um nchgaa cha' cuiya' 'in Ndiose, si'yana tca ta loo um xa lyyaan cha' ngunan', lo' tla ndon um xa cua' mdijin um nchgaa loo cha'. <sup>14</sup> Ndeña'an ntsu'hui cha' xñi ton tla um 'in um, —scan' sii' um lo'o cha' nu ñi, tucun um jyan tiquee um lo'o nchgaa cha' tsu'hue, <sup>15</sup> chu'hui quinan quiya' um, lo' tyon tiyaa um tsa ycui' um cha' tsu'hue 'in Cristo tsaña'an ntsu'hui cha' cu'ni chu'hue ne' cunta 'in ne' lo'o Ndiose—. <sup>16</sup> Cha' nu ndon loo lati, xñi tsu'hue um chcuán nu nducua yaa' um, cui' cha' nu ndiya qui'an ti' um, lo' tca suhui' um nchgaa quii' nu nduguun laxa'an. <sup>17</sup> —Su'hua um na que um, cui' cha' nu ndlo laa 'in um—, lo' chcuá spada 'in Espíritu yaa' um nu lca ycha' Ndiose, <sup>18</sup> nchgaa xaa chcuí' lyi'o um 'in Ndiose si'ya nchgaa loo cha', a cula' ti' um jñan um 'in ñi lo'o cha' cuiya' 'in Espíritu, cuaña'an tsa quiñan um ndii ti' um, a ca ndaja ti' um jñan um 'in ñi si'ya cha' 'in nchgaa jun ta'a na. <sup>19</sup> A cunta jñan um 'in Ndiose si'ya cha' 'ñan, ña'an ca si'yana taa la ñi cha' nu chcuin' lo'o nu chcuí lca tiqueen, culyo scua lan cha' tsu'hue 'in Cristo nu yu'hui cutsi' 'in Ndiose, <sup>20</sup> cui' cha' nu nda'an ycuin' lo'o cunta 'in ñi, lo' si'ya cha' re nchcan' lo'o carena, una jñan um 'in Ndiose si'yana tca chcuin' cha' 'in ñi lo'o cha' tnu tiqueen tsaña'an nu ntsu'hui cha' chcuin'.

***Yu Pablo msla' ta'a yu lo'o jun Efeso***

<sup>21</sup> Si'yana ca cuiya' ti' um ña'an ndi'in cha' 'ñan, can' cha' yu Tíquico tsaa yu se'en ndi'in um lo' taa yu suun nchgaa cha' re, cui' sca yu ta'a na nu ndyu'hui cuiya' tin' 'in, lo' ñi ndi'in cha' 'in yu lo'o

tñan 'in Ñi X'nan na. <sup>22</sup> Nde cha' msu'huan 'in yu tsaa yu se'en ndi'in um, si'yana ca cuiya' ti' um ña'an ndi'in cha' 'in hua, lo' cuaña'an taa la yu cha' tnu tiquee 'in um. <sup>23</sup> Stina Ndiose lo'o Ñi X'nan na Jesucristo cu'ni ñi cha' tyi'in tsu'hue nchgaa jun ta'a na, a cunta cu'ni ñi cha' chu'hui cha' tsu'hue 'in jun scasca jun si'ya cha' nu ndiya qui'an ti' jun. <sup>24</sup> Cui' Ndiose taa ñi cha' tsu'hue nu chu'hui ni' cusya 'in tsalca nu cha' ñi ca tsu'hue ntsu'hui tiquee lo'o Ñi X'nan na Jesucristo. Amen.

## **El Nuevo Testamento New Testament in Chatino, Nopala**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nopala Chatino (Chatino, Nopala)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

### **Copyright Information**

© 2013, David Niel Nellis, All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 968310150X

### **The New Testament**

in Chatino, Nopala

**© 2013, David Niel Nellis, All rights reserved.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files  
dated 29 Jan 2022

7aec2f8f-e534-559d-8dcc-b8b15d5a08dc